

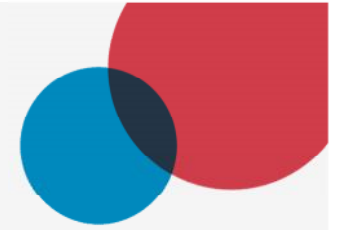
**BULUŞLARA DAİR
YÖNETMELİK'İN MALİ AÇIDAN
DEĞERLENDİRİLMESİ**

**ŞABAN KÜÇÜK
AYLİN BELİR**

26.10.2017

Your global tax partner

Değişenler vs. Değişmeyenler

SUNUŞ

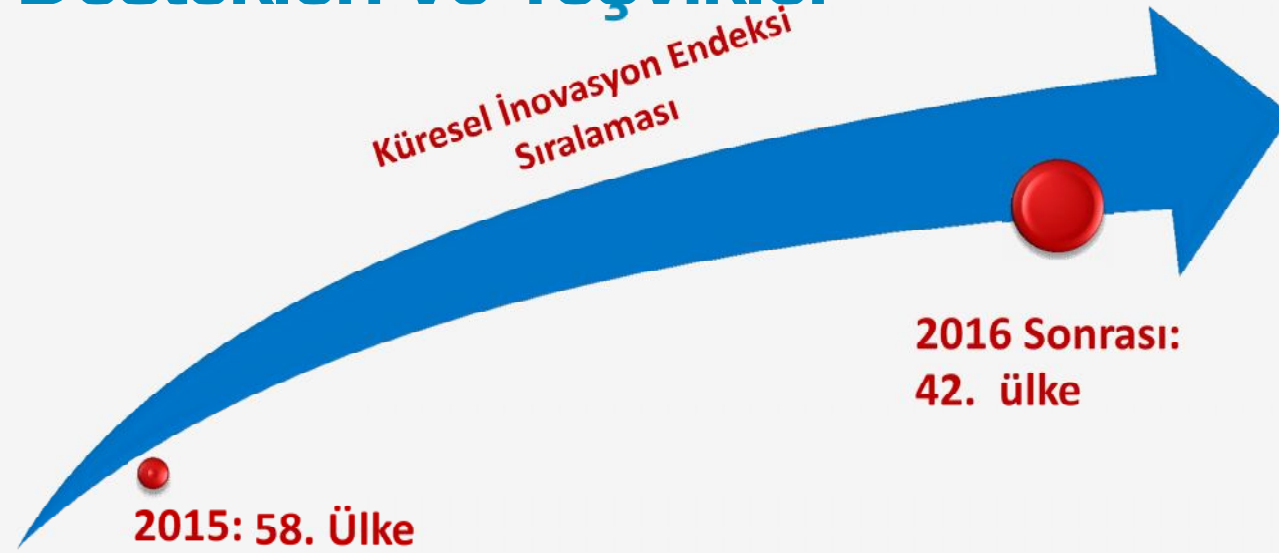

1. ARGE'DE SON DURUM
2. TANIMLAR
3. İŞVERENİN BULUŞA İLİŞKİN HAKKI VE HAK TALEBİNDE BEDEL
4. ÇALIŞAN BULUŞLARIYLA İLGİLİ BEDEL TARİFESİ
5. BEDELİN BELİRLENMESİ
6. İŞLETME TARAFINDAN BULUŞLARDAN ELDE EDİLEN KAZANÇ
7. BEDELİN HESAPLANMASI VE ÖDEME ŞEKLİ
8. ARGE MERKEZLERİNDE VE TEKNOKENTLERDE UYGULAMA
9. VERGİLENDİRME VE MUHASEBESİ İLE İLGİLİ ÖZELLİKLİ KONULAR
10. AKLA TAKILAN SORULAR
11. SİZİN SORULARINIZ???

ÜLKEMİZDE AR-GE
DESTEKLENİYOR

Ar-Ge Tasarım ve İnovasyon Destekleri ve Teşvikler

Dönem	Patent Başvurusu	Tasarım Başvurusu	Faydalı Model Başvurusu
Türkiye- 2012	1.874	20.302	932
Türkiye- 2016	16.778	40.363	3.534

Hangi Mevzuatı Dikkate Alıyoruz

- 5746 Sayılı Ar-Ge ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun
- 4691 Sayılı Teknoloji Bölgeleri Geliştirme Kanunu
- 193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu
- 6676 Sayılı Kanun ile Getirilen Yenilikler
- Patent Box (Sınai Mülkiyet Haklarında İstisna)
- 6550 Sayılı Araştırma Altyapılarının Desteklenmesine Dair Kanun
- 6769 Sayılı Sınai Mülkiyet Kanunu

5746 SAYILI KANUN AR-GE ve TASARIM DESTEKLERİ

- Ar-Ge faaliyetlerinin desteklenmesine ilişkin kanuni düzenleme ilk olarak 12 Mart **2008** tarih ve 26814 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan *5746 sayılı Araştırma ve Geliştirme Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun* ile gerçekleştirilmiştir. Bu kanunun uygulanmasına ilişkin yönetmelik ise ilk olarak 31 Temmuz 2008 tarih ve 26953 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.
- Süreç içerisinde oluşan ihtiyaçlara göre güncellenen mevzuatta son olarak 26 Şubat 2016 tarih ve 29636 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan **6676** sayılı *Araştırma ve Geliştirme Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun ve Bazı Kanun ve Kanun Hükmündeki Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun*'dur.
- Bu kapsamda 5746 sayılı Kanunun adı Araştırma Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun olarak değiştirilmiş ve Kanun 1 Mart 2016 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Bu kanuna ilişkin Uygulama Yönetmeliği ise **10 Ağustos 2016** tarih ve 29797sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

2016 YILINDA AR-GE TASARIM MEVZUATINDA YAPILAN DEĞİŞİKLİKLER

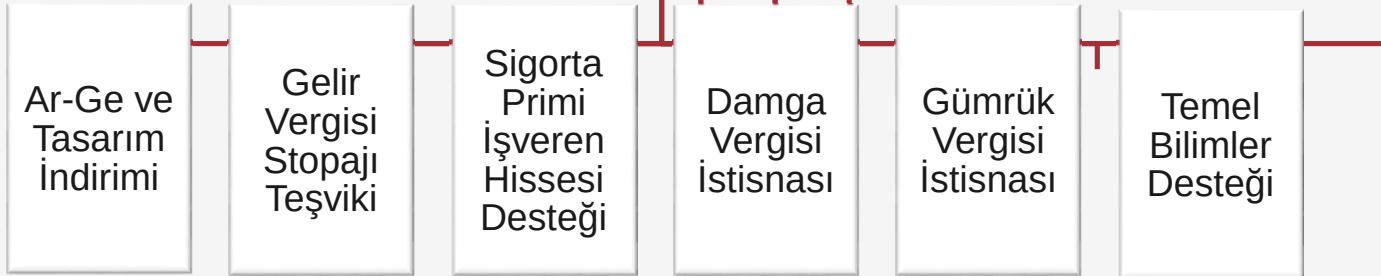
- ❖ Ar-Ge faaliyetlerinin desteklenmesine ilişkin kanuni düzenleme ilk olarak 12 Mart 2008 tarih ve 26814 sayılı 6676 Sayılı Araştırma ve Geliştirme Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun 26.02.2016 tarih ve 29626 Sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmıştır.
- ❖ 6728 Sayılı «Yatırım Ortamının İyileştirilmesi Amacıyla Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun» 09.08.2016 tarihli ve 29796 Sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmıştır.
- ❖ Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesine İlişkin Uygulama ve Denetim Yönetmeliği 10.08.2016 tarihli ve 29797 Sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmıştır.
- ❖ Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Uygulama Yönetmeliği 10.08.2016 tarihli ve 29797 Sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmıştır.
- ❖ Ar-Ge, Yenilik ve Tasarım harcamalarının Gelir ve Kurumlar Vergisi kapsamında indiriminin Artırımlı Olarak Uygulanması konusunda 2016/9092 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı 10.08.2016 tarihli ve 29797 Sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmıştır.
- ❖ Ar-Ge veya tasarım Merkezleri ile Teknoloji Geliştirme Bölgelerinde Çalışan Ar-Ge veya Tasarım Personelinin **Merkez ya da Bölge Dışında Geçirdiği Sürelerin** Gelir Vergisi Stopajı Kapsamında Değerlendirilmesi Hakkında 2016/9091 Sayılı BKK 11.08.2016 tarihli ve 29798 Sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmıştır.
- ❖ Ar-Ge Merkezlerinde İstihdam Edilecek **En Az Tam Zamanlı ArGe Personel Sayısı** Hakkında 2016/9093 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı 11.08.2016 tarihli ve 29798 Sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmıştır.
- ❖ **Tasarım Faaliyet Alanlarının** Belirlenmesiyle İlgili Bakanlar Kurulu Kararı 11.08.2016 tarihli ve 29798 Sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmıştır.
- ❖ 4,5 ve 6 Seri No’lu 5746 Sayılı Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında **Kanun Tebliği** 30.09.2016 tarihli ve 29843 Sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmıştır.

AR-GE ve TASARIM FAALİYETLERİNE İLİŞKİN OLARAK
SAĞLANAN İNDİRİM, İSTİSNA, DESTEK VE TEŞVİKLER

Ar-Ge ve Tasarım Faaliyetleri Kapsamında
Sağlanan İndirim, İstisna, Destek ve
Teşvikler

❖ TAXAND

TANIMLAR

A Venn diagram consisting of four overlapping circles. A large yellow circle is on the left, containing the word 'TANIMLAR'. To its right are three smaller circles: a blue one at the top, a red one at the bottom, and a green one in the center overlapping the other three. The intersections of the circles create various shades of the colors involved.

TANIMLAR

6769 sayılı Yeni Sınai Mülkiyet Kanunu ve Çalışan Buluşlarına, Yükseköğretim Kurumlarında Gerçekleştirilen Buluşlara ve Kamu Destekli Projelerde Ortaya Çıkan Buluşlara Dair Yönetmelik (kısaca Yönetmelik) uyarınca;

- **Çalışan buluşu;** Çalışan tarafından gerçekleştirilen **patent veya faydalı** modelle korunabilir nitelikte olan hizmet buluşlarını veya serbest buluşları,
- **Hizmet buluşu;** Çalışanın, bir işletme veya kamu idaresinde yükümlü olduğu faaliyeti gereği gerçekleştirdiği veya işyerinin faaliyet gösterdiği alanlar içinde, **büyük ölçüde** işletme veya kamu idaresinin deneyim ve çalışmalarına dayanarak iş ilişkisi sırasında yaptığı buluşları,

TANIMLAR

- **Serbest buluş;** hizmet buluşlarının dışında kalan buluşları,
- **Bedel;** İşverenin kısmi ya da tam hak sahipliği talep etmesi durumunda çalışana ödeyeceği bedeli,
- **Katkı payı;** Hizmet buluşu **birden çok çalışan tarafından** gerçekleştirilmişse her bir çalışanın buluşun gerçekleştirilmesindeki katkısını yüzde olarak ifade eden payı,
- **Teşvik ödülü;** İşverenin tam hak sahipliği talep etmesi durumunda, çalışana buluşu hakkında yapılacak başvuru karşılığında verilen meblağı ifade eder.

**İŞVERENİN BULUŞA
İLİŞKİN HAKKI VE
HAK TALEBİNDE
BEDEL**

İşverenin buluşa ilişkin hakkı ve hak talebinde bedel

6769 sayılı Sınai Mülkiyet Kanunu'nun 115.maddesi uyarınca;

(1) İşveren, hizmet buluşu ile ilgili olarak **tam veya kısmi hak talep** edebilir. İşveren bu talebi, çalışanın bildirimının kendisine ulaştığı tarihten itibaren **dört ay** içinde yazılı olarak çalışana bildirmek zorundadır. Çalışana böyle bir bildirimin süresinde yapılmaması veya hak talebinde bulunulmadığına dair bildirim yapılması hâlinde, hizmet buluşu serbest buluş niteliği kazanır.

(2) İşverenin hizmet buluşuna ilişkin tam hak talebinde bulunması hâlinde bununla ilgili bildirimin çalışana ulaşması ile buluş üzerindeki tüm haklar işverene geçmiş olur.

❖ TAXAND

Serbest buluşa ilişkin hakkı

(3) İşverenin hizmet buluşuna ilişkin kısmi hak talep etmesi hâlinde, hizmet buluşu **serbest buluş** niteliği kazanır. Ancak bu durumda işveren, kısmi hakka dayanarak **buluşu kullanabilir**.

Bu kullanma, çalışanın buluşunu değerlendirmesini önemli ölçüde güçleştiriyorsa çalışan, buluşa ilişkin hakkın tamamen devralınmasını veya kısmi hakka dayanan kullanım hakkından vazgeçilmesini işverenden isteyebilir. İşveren, çalışanın bu isteğine ilişkin bildirimine tebellüğ tarihinden itibaren **iki ay** içinde cevap vermezse, işverenin kısmi hakka dayanarak buluşu kullanma hakkı sona erer.

Buluşla ilişkin makul bedel

(4) İşverenin hizmet buluşuna ilişkin hak talebinde bulunmasından önce çalışanın buluş üzerinde yapmış olduğu tasarruflar, işverenin haklarını ihlal ettiği ölçüde, işverene karşı geçersiz sayılır.

(5) İşveren, tam hak talep etmediği takdirde, kendisine bildirim yapılan buluşla ilişkin bilgileri, çalışanın haklı menfaatlerinin devamı süresince **gizli tutmakla** yükümlüdür.

(6) İşveren hizmet buluşu üzerinde tam hak talep ederse, çalışan **makul bir bedelin** kendisine ödenmesini işverenden isteyebilir. İşveren hizmet buluşu üzerinde **kısmi hak** talep ederse, işverenin buluşu kullanması hâlinde, çalışanın makul bir bedelin kendisine ödenmesini isteme hakkı doğar

İşverenin buluşa ilişkin hakkı ve hak talebinde bedelin belirlenmesi

(7) Bedelin hesaplanmasında hizmet buluşunun ekonomik olarak değerlendirilebilirliği, çalışanın **işletmedeki görevi** ve işletmenin buluşun gerçekleştirilmesindeki **payı da** dikkate alınır.

(8) İşveren, hizmet buluşuna ilişkin talepte bulunduktan sonra, buluşun korunmaya değer olmadığını ileri sürerek bedelin ödenmesinden kaçınamaz. Ancak buluşun korunabilir olmadığı konusunda açılan dava sonucunda mahkemenin davanın kabulüne karar vermesi hâlinde çalışan, bedel talebinde bulunamaz.

ÇALIŞAN BULUŞLARIYLA İLGİLİ BEDEL TARİFESİ

Bedelin belirlenmesi ile ilgili genel esaslar

Çalışan, bir hizmet buluşu yaptığında, bu buluşunu yazılı olarak/derhal işverene bildirir. Bildirimin usulleri Yönetmelikte düzenlenmiştir. İşveren buluş üzerinde tam veya kısmi hak talebinde bulunabilir.

MADDE 10 – (1) Bedelin belirlenmesinde özellikle hizmet buluşunun **ekonomik değeri**, çalışanın işletmedeki **görevi** ve işletmenin hizmet buluşunun gerçekleştirilmesindeki **katkısı** dikkate alınır.

(2) Bedelin miktarı, buluştan elde edilen **kazanç** ile 20 nci maddenin birinci fıkrasına göre buluşun ait olduğu **gruplar esas alınarak** 21 inci maddenin üçüncü fıkrasındaki tabloda verilen **katsayılar çarpılarak** bulunur.

(3) Buluştan elde edilen kazanç, buluşun işletme tarafından **kullanılması durumunda** elde edilen **kazanç** ile buluşun işletme tarafından kullanılmayarak **lisans, devir veya takas** yoluyla elde edilen kazancın toplamına eşittir.

Bedelin taraflarca belirlenmesi

MADDE 11 – (1) Bedel ve ödeme şekli işverenin, hizmet buluşuna ilişkin tam veya kısmi hak talebinde bulunmasını takiben işveren ile çalışan arasında imzalanan **sözleşme** veya benzeri bir hukuk ilişkisi hükümlerince belirlenir.

(2) Hizmet buluşunun birden çok çalışan tarafından gerçekleştirilmiş olması halinde bedel ve bedelin ödeme şekli, birinci fıkraya uygun olarak **her bir çalışan için ayrı ayrı** belirlenir.

Tarafların anlaşamamaları halinde uyuşmazlık **tahkim yoluyla** çözülür.

Kamuda bedelin taraflarca belirlenmesi

(3) Kamu kurum ve kuruluşlarında çalışanlara buluşları için ödenecek bedel, buluştan elde edilen net gelirin **üçte birinden az** olamaz.

Ancak buluş konusunun kamu kurum ve kuruluşunun kendisi tarafından kullanılması hâlinde ödenecek bedel, bir defaya mahsus olmak üzere bedelin ödendiği ay için çalışana ödenen **net ücretin on katından fazla** olamaz.

Bedelin belirlenmesinde 10 uncu maddenin birinci fıkrası hükmü uygulanır. Buluştan elde edilen **net gelir**, buluşun gerçekleştirildiği çalışma için yapılan her türlü gider, buluştan elde edilen gelirden düşülerek hesaplanır.

❖ **TAXAND**

**İŞLETME TARAFINDAN
KULLANILAN
BULUŞLARDAN ELDE
EDİLEN KAZANÇ**

Buluştan elde edilen kazancı belirleme yöntemleri

MADDE 12 – (1) 3/4/2007 tarihli ve 26482 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan **Kurumlar Vergisi Genel Tebliği** (Seri No:1)’nin uygulanmasında kullanılmak üzere belirlenen kazanç, bu Yönetmelik kapsamında da buluştan elde edilen kazanç olarak kabul edilir.

(2) İşletme tarafından kullanılan buluşlar için birinci fıkrada belirtilen kapsamda buluştan elde edilen kazancın belirlenmiş olmaması halinde buluştan elde edilen kazanç, özellikle aşağıdaki üç farklı yöntemden biriyle hesaplanır:

- a) **Kıyas**
- b) İşletmenin buluştan sağladığı belirlenebilen yarar
- c) **Tahmin**

❖ **TAXAND**

1- Sınai Mülkiyet Haklarında Kurumlar Vergisi İstisnası

5520/md.5/B(1) Türkiye'de gerçekleştirilen araştırma, geliştirme ve yenilik faaliyetleri ile yazılım faaliyetleri neticesinde ortaya çıkan buluşların;

- a) **Kiralanması** neticesinde elde edilen kazanç ve iratların,
- b) **Devri veya satışı** neticesinde elde edilen kazançların,
- c) Türkiye'de **seri üretime** tabi tutularak pazarlanmaları hâlinde elde edilen kazançların,
- ç) Türkiye'de gerçekleştirilen üretim sürecinde kullanılması sonucu üretilen ürünlerin satışından elde edilen kazançların patentli veya faydalı model belgeli buluşa **atfedilen kısmının**, % 50'si kurumlar vergisinden müstesnadır.

KDVK md. 17/4-z maddesi uyarınca da KDV istisnası söz konusudur.

❖ **TAXAND**

2- Kıyas Yöntemi

ÖRNEK 1 – Bu Yönetmeliğin 13 üncü maddesine göre buluştan elde edilen kazancın kıyas yöntemiyle hesaplanması aşağıda örneklendirilmiştir:

İş makineleri üreten bir işletmede satış fiyatı 1000 TL olan bir ürün için buluşun, ürünün satış fiyatına katkısının 10 TL olduğunu ve buluşu içeren ürünlerden 1 milyon adet satışın gerçekleştiğini varsayalım. Buluştan elde edilen kazancın hesaplanmasında; ürünün satış fiyatı olan 1000 TL yerine buluşun, ürünün satış fiyatına katkısı olan 10 TL ile satılan ürün adedi çarpılarak (10 TL X 1 milyon adet) bulunan miktar esas alınır. Buluş konusu ürünün satışından elde edilen kazanç, 10 milyon TL olarak hesaplanır.

Satış fiyatı TRY	Buluşun katkısı TRY	Toplam üretim adet	Buluşun toplam katkısı
1000	10	1.000.000	10.000.000

3- İşletmenin Buluştan Sağladığı Yararın Hesaplanması

MADDE 14 – (1) Buluştan elde edilen kazanç, işletmenin buluştan sağladığı belirlenebilen yarara göre hesaplanabilir. Bu yöntem, öncelikle, işletmeye **tasarruf sağlayan hizmet buluşlarından** elde edilen kazancın belirlenmesinde başvurulur. Bu yöntem, buluş konusu ürünün satışından elde edilen kazancın esas alınamayacağı, sadece işletmede kullanılan ürün, makine ve cihazlar veya işletmede uygulanan üretim usulleri ile ilgili buluştan elde edilen kazancın belirlenmesinde de kullanılır.

(2) Buluşun kullanılması sonucu işletmenin masrafları ile gelirleri arasında doğan **pozitif fark**, işletmenin buluştan sağladığı belirlenebilen yarardır. İşletme muhasebesi esaslarına göre masraf ve gelirler karşılaştırılarak bulunan bu meblağ, buluştan elde edilen kazançtır.

(3) Buluşun gerçekleştirilmesinden **önce buluş için yapılmış olan masraflar** buluştan elde edilen kazançtan **düşülmez**.

İşletme Tarafından Kullanılmayan Buluşlarda Buluştan Elde Edilen Kazanç

1- Lisans Sözleşmesi

Hizmet buluşunun, işletme tarafından kullanılmayarak lisans verilmek suretiyle değerlendirilmesi halinde buluştan elde edilen kazanç, lisans verilmesinden sağlanan **net gelire** eşittir.

2- Satış Sözleşmesi

Hizmet buluşunun, işletme tarafından kullanılmayarak **satılmak suretiyle** değerlendirilmesi halinde buluştan elde edilen kazanç, buluşun satılmasından sağlanan **net gelire** eşittir.

3-Takas Sözleşmesi

Hizmet buluşunun işletme tarafından kullanılmayarak **takas edilmek suretiyle** değerlendirilmesi halinde buluşun işverenin takas sözleşmesinden sağladığı toplam kardaki payını belirleyebilmek için öncelikle bu kâr miktarının tespitine çalışılır. Bunun mümkün olmaması halinde buluş değeri 15 inci madde hükümlerine göre tahmin yöntemiyle belirlenir.

Net gelirin belirlenmesi

1- Lisans Sözleşmesinde Net Gelir

Lisans verilmesi durumunda net gelir, lisans verilmesinden sağlanan brüt gelirden buluşun gerçekleştirilmesinden sonra geliştirilmesi için yapılan masraflar, buluşu kullanılabilir duruma getirebilmek için yapılan masraflar ve lisans verilmesi ile ilgili olarak yapılan harcamalar düşülerek bulunur.

Net lisans gelirinin tespitinde, brüt gelirden işverenin lisans veren olarak patent hakkının korunması için üstlenilen **her türlü masraflar** düşülür. Patent haklarına yönelik tecavüzlerin önlenmesi ve teminat verilmesi ile ilgili masraflar da brüt gelirden düşülür.

2- Satış Durumunda Net Gelir

(2) Net gelir, buluşun satılmasından sağlanan brüt gelirden, buluşun gerçekleştirilmesinden sonra **geliştirilmesi için yapılan masraflar**, buluşu kullanılabilir duruma getirebilmek için yapılan masraflar ve buluşun **satışı ile ilgili olarak yapılan harcamalar** düşülerek bulunur.

BEDELİN HESAPLANMASI VE ÖDEME ŞEKLİ

Bedelin hesaplanması

MADDE 20 – (1) Hizmet buluşu, buluş sahibi çalışanın **işletmedeki görevi**, işletmenin hizmet buluşunun **gerçekleştirilmesindeki katkısı** ve çalışanın hizmet buluşunu gerçekleştirdiği duruma göre aşağıdaki şekilde üç gruba ayrılır:

1. Grup: İşletmedeki görev alanına **doğrudan girmeyen** konularda çalışanın **kendi kendine** üstlendiği bir görev vesilesiyle ve buluşun gerçekleştirilmesine **işletmenin katkısının olmadığı** durumda gerçekleştirilen buluşlar.
2. Grup: İşletmedeki görevlendirmenin doğrudan neden olmadığı ancak işletme tarafından tespit edilen ihtiyacın giderilmesi veya sorunların çözümü için gerçekleştirilen veya buluşun gerçekleştirilmesine **işletmenin katkısının olduğu** buluşlar.
3. Grup: İşletmede verilen **görevlendirmenin doğrudan neden olduğu** ve buluşun gerçekleştirilmesine işletmenin **tam katkısının olduğu** durumda gerçekleştirilen buluşlar.

Buluştan elde edilen kazancın, asgari ücretin net miktarının 150.000 katını aşan miktarı için işverenin bedel ödeme zorunluluğu yoktur. (Üst limit matrahı 2017 için $150.000 \times 1404.06 = 210.609.000 \text{TRY}$)

Örnek: 1. Grupta Yer alan buluşta üst limit uygulanırsa 126.365,4TRY ödeme yapılır. (Gelir vergisi/STOPAJ, KDV?)

Bedelin hesaplanması

(3) Buluşun ait olduğu gruplara ve buluştan elde edilen kazançla göre çalışana ödenecek bedelin hesaplanmasında kullanılacak katsayılar tabloda verilmiştir:

	Buluştan elde edilen kazancın net asgari ücret miktarının						
Buluşun ait olduğu grup	1.000 katına kadarki bölümü için katsayı	1.000 ile 5.000 katı arasındaki miktar için katsayı	5.000 ile 10.000 katı arasındaki miktar için katsayı	10.000 ile 25.000 katı arasındaki miktar için katsayı	25.000 ile 50.000 katı arasındaki miktar için katsayı	50.000 ile 100.000 katı arasındaki miktar için katsayı	100.000 ile 150.000 katı arasındaki miktar için katsayı
1. grup	0,0060	0,0050	0,0040	0,0030	0,0020	0,0010	0,0006
2. grup	0,0040	0,0030	0,0020	0,0016	0,0012	0,0008	0,0005
3. grup	0,0020	0,0015	0,0012	0,0010	0,0008	0,0006	0,0004

Bedelin ödenme şekli

MADDE 22 – (1) Aksi sözleşmede kararlaştırılmamışsa bedel işletmenin buluştan elde ettiği kazancın **muhasabeleştirildiği dönemdeki net asgari** ücret miktarının tablodaki katlarına denk gelen katsayılar dikkate alınarak hesaplanır ve **yıllık dönemler halinde** ödenir. Bir yılı aşan dönemler halinde ödeme yapılmasının kararlaştırılması durumunda, ödemenin gerçekleştirileceği döneme ait net asgari ücret miktarı alınır.

(2) Buluşun birden çok çalışan tarafından gerçekleştirilmiş olması halinde her bir çalışan için ödenecek bedel, çalışanın kendi buluş grubuna göre verilen katsayılara göre hesaplanan bedel miktarı ile çalışanın **kendi katkı payı** çarpılarak bulunur.

Örnek

ÖRNEK 2 – Bu Yönetmeliğin 21 inci maddesine göre çalışana ödenecek bedelin hesaplanması aşağıda örneklendirilmiştir:

İş makineleri üreten bir işletmede araştırma ve geliştirme bölümünde çalışan bir mühendisin işveren tarafından verilen talimatlar doğrultusunda bir buluş gerçekleştirdiği durumda, net asgari ücretin **1.400** TL olduğu yıl için, buluştan elde edilen kazancın 10 milyon TL olması halinde, çalışana ödenecek bedel aşağıdaki şekilde hesaplanır:

a) Öncelikli olarak hizmet buluşunun ait olduğu grup verilen örnek için **üçüncü grup** olarak belirlenir.

b) Daha sonra buluştan **elde edilen kazancın** net asgari ücretin miktarının

- 1.000 katına kadar olan 1.400.000 TL'ye kadarki bölümü için; 0,0020 (binde 2)
- 1.000 katı ile 5.000 katı arasındaki 5.600.000 TL'lik bölüm için; 0,0015 (onbinde 15)
- 5.000 katı ile 10.000 katı arasındaki 3.000.000 TL'lik bölüm için; 0,0012 (onbinde 12)

katsayıları belirlenecektir. Bu katsayılar kullanılarak hesaplanan ödenecek bedel aşağıdaki gibidir.

- 1.400.000TL'lik kazancın 0,0020 katı: 2.800 TL
- 5.600.000TL'lik kazancın 0,0015 katı: 8.400 TL
- 3.000.000TL'lik kazancın 0,0012 katı: 3.600 TL

TOPLAM : 14.800 TL'dir.

Muhasebesine İlişkin Özellikli Konular

- ❖ Muhasebesi açısından, kazancın muhasebeleştirildiği dönemdeki net asgari ücret miktarı baz alınır.
- ❖ Bedelin hesaplanmasında esas alınan süre, patent hakkı süresiyle sınırlıdır.
- ❖ Net kazancın tespitinde Arge indirimi, Tübitak fonları kullanılmışsa, Teknokent kazanç istisnasından, KDV istisnasından faydalanmışsa net gelir hesabına bu faydalar dahil edilir mi?

Vergilendirilmesine İlişkin Özellikli Konular

Buluş sahibi kişinin Gelir Vergisi ve KDV karşısındaki durumu önemlidir. Ücretli olarak bordrolu çalışan bir kişi olabilir, serbest meslek erbabı olarak veya firması üzerinden hizmet sunuyor olabilir.

GVK ücretleri stopaj yoluyla vergilemekte, bazı hadlerin aşılması durumunda yıllık beyana tabi olmaktadır.

Kurumlar vergisi açısından yapılan bir gider mahiyetinde değerlendirilebilir. Arge indirimine konu olabilir mi? Stopaj ve SGK primi açısından?

KDV doğması için ise ticari, sınai, zirai veya mesleki bir faaliyet çerçevesinde yapılması gerektirmektedir.

Teknokent Kazanç İstisnasında Yeni Dönem

4691 sayılı Kanun'un geçici 2nci maddesinin verdiği yetkiyle çıkarılan BKK sonrasında Teknokent firmalarının kazanç istisnasında gayrimaddi hakların patente bağlanması ve, belli ciroların altındaki firmalarda ise proje bitirme belgesi aranılacaktır.

Erdikler Görüşü: Ülkemizde 17 yıllık uygulaması itibariyle Teknokentler için yeni bir dönüşüm hamlesi; ar-ge, tasarım ve yazılımda patente bağlanabilir gayrimaddi haklar istisna uygulamasının belkemiğini oluşturacaktır.

Teknokent Firmalarında Kurumlar Vergisi İstisnası

- ❖ Teknokent Bölgelerinde faaliyet gösteren gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin, **münhasıran** bu Bölgedeki **yazılım, tasarım ve AR-GE** faaliyetlerinden elde ettikleri kazançları 31/12/2023 tarihine kadar gelir ve kurumlar vergisinden müstesnadır.

Vergi İstisnasından Yararlanma Şartları

- ❖ BKK ile gayri maddi hakların satışı, devri veya kiralanmasından elde edilen kazançlarda, bu kazançlar dolayısıyla istisnadan yararlanabilmeleri için bu hakların niteliğine göre ilgili mevzuat çerçevesinde **tescile veya kayda yetkili** kuruma başvurarak, *patent veya fonksiyonel olarak patente eşdeğer belgelere* bağlama zorunluluğu getirilmiştir.
- ❖ Bu uygulamada faydalı model belgesi, tasarım tescil belgesi, telif hakkı tescil belgesi, entegre devre topografyası tescil belgesi, yeni bitki çeşitlerine ait ıslahçı hakkı tescil belgesi ve benzeri belgeler fonksiyonel olarak patente eşdeğer belge olarak kabul edilecektir.
- ❖ Yeni uygulama ile nitelikli harcama kavramı getirilmiş olup, bina maliyetleri, faiz giderleri, ilişkili kişilerden alınan fayda ve hizmetler, gayrimaddi hak satın alma bedelleri nitelikli harcamaların hesabına dahil edilmeyecektir.
- ❖ Bonus Uygulaması: Mükellefler nitelikli harcama tutarını yüzde %30'una kadar artıracaktır. Bu şekilde artırılan nitelikli harcama tutarı toplam harcama tutarını aşamayacaktır.

Akla gelen sorular

- 1- Faydalı model belgesi, tasarım tescil belgesi, telif hakkı tescil belgesi, entegre devre topografyası tescil belgesi, yeni bitki çeşitlerine ait ıslahçı hakkı tescil belgesi ve benzeri belgeler fonksiyonel olarak patente eşdeğer belge sayılmaktadır.
- 2- Teknokent kazanç istisnası, arge teşviki, 5/B istisnası varsa net kazanç vergi öncesi/vergi sonrası?
- 3- Yurt dışından alınan fayda ve hizmetler varsa, argenin tamamı yurt içinde yapılmamışsa?

Teşekkürler

Soru & Cevap

www.taxand.com

Şaban Küçük

Partner, YMM

Vergi Hizmetleri

+90 212 337 00 00

+90 530 954 64 10

saban.kucuk@erdikler.com